

Justitiedepartementet

Till:

1. Rikspolisstyrelsen
Box 12256
102 26 STOCKHOLM
2. Åklagarmyndigheten
Box 5553
114 85 STOCKHOLM
3. Domstolsverket
551 81 JÖNKÖPING

Uppdrag till Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket att gemensamt vidta åtgärder för att säkerställa en effektiv samverkan och handläggning av mängdbrott

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket att gemensamt vidta åtgärder för en ökad effektivitet och förbättrad samverkan vid handläggning av mängdbrott.

Med mängdbrott avses i detta uppdrag brott beträffande vilka förundersökning enligt gällande reglering leds av en polismyndighet.

I uppdraget ingår att vidta åtgärder för att:

- genom ökad effektivitet och förbättrad samverkan minska den totala handläggningstiden för ett mängdbrottsärende, och
- långsiktigt säkerställa samverkansrutiner som skapar förutsättningar för uppföljning och utvärdering av den samlade mängdbrottshanteringen.

Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten ska dessutom vidta åtgärder för att inom sina respektive ansvarsområden:

- se till att utredningsarbetet i största möjliga utsträckning genomförs i anslutning till att brottet har inträffat och att beslut om ärendets fortsatta handläggning fattas skyndsamt,
- minska antalet överlämnanden inom och mellan de brottsutredande myndigheterna, och
- långsiktigt säkerställa kompetens, beslutsbefogenheter och ansvarstagande i varje del av den brottsutredande verksamheten.

I uppdraget ingår för samtliga myndigheter att redogöra för vilket utvecklingsarbete som bedöms nödvändigt för en effektivare mängdbrottshantering.

Om det, utöver vidtagna åtgärder inom gällande reglering, bedöms finnas behov av författningsändringar ska detta redovisas särskilt.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen vill skapa ökad trygghet mot brott. Detta förutsätter att rättsväsendets myndigheter kan reagera snabbt och effektivt mot alla typer av brottslighet. Mängdbrottslighet utgörs typiskt sett av brott med stor påverkan i vardagen för de brottsoffer som drabbas. Det är angeläget för den enskildes rättstrygghet att mängdbrotten hanteras effektivt av rättsväsendet med fortsatt höga rättssäkerhetskrav. Regeringen vill genom ökad effektivitet och förbättrad samverkan uppnå väsentligt högre lagföring och kortare handläggningstider för mängdbrottsärenden.

Regeringen har i den senaste budgetpropositionen bedömt att den totala handläggningstiden från det att brottsoffret kommer in till dess att dom meddelas fortfarande är för lång, att det inte minst ur ett brottsofferperspektiv är angeläget att handläggningstiderna kortas och att det är viktigt att alla myndigheter inom rättsväsendet samverkar för att uppnå en så effektiv samlad verksamhet som möjligt. I gällande regleringsbrev för Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket uppställs återrapporteringskrav med anknytning till regeringens bedömningar i budgetpropositionen.

Rättsväsendets handläggning av mängdbrott har behandlats i flera tidigare sammanhang¹. Det har även under lång tid framförts kritik mot den brottsutredande verksamheten inklusive mängdbrottshantering². De brottsutredande myndigheterna har under flera år arbetat för att förbättra mängdbrottshantering. Rikspolisstyrelsen inledde 2005 ett mängdbrottsprojekt med syftet att långsiktigt reducera mängdbrottsligheten och öka antalet personupplärade brott. Åklagarmyndigheten beslutade 2006 att anställa flera specialiståklagare för mängdbrottsbekämpning och genomförde vidare under 2007 en utvärdering av de allmänna åklagarkamrarnas mängdbrottsbekämpning.

Regeringen anser emellertid att det finns ett behov av att ytterligare intensifiera arbetet vid myndigheter och domstolar för att utveckla

¹ se t.ex. delbetänkanden från Beredningen för rättsväsendets utveckling (BRU) och rapporten Snabbspåret. En försöksverksamhet med snabbare handläggning av vissa brottmål.

² se t.ex. JO-beslut, dnr 2672-2008.

former för en ökad effektivitet och förbättrad samverkan vid handläggning av mängdbrott.

Ytterligare planerade åtgärder

Med de höga krav på kvalitet, rättssäkerhet och effektivitet som måste ställas på brottsutredningsverksamheten i stort följer ett behov att överväga om de regler som de brottsutredande myndigheterna har att tillämpa är ändamålsenliga och väl anpassade till gällande krav i samhället. Mot denna bakgrund avser regeringen att också ge särskilda utredare i uppdrag att utreda *dels* vissa grundläggande frågor rörande förstärkt rättssäkerhet och effektivitet i förundersökningsförfarandet, bl.a. om objektivitetskravet och förundersökningsledarens ansvar, *dels* förutsättningarna för vissa förändringar i reglerna om förundersökningsbegränsning.

Redovisning av uppdraget

En delredovisning av hur uppdraget fortskrider med bl.a. en redogörelse för vilka problemområden som har identifierats ska lämnas senast den 30 november 2009. Uppdraget ska slutredovisas gemensamt av myndigheterna till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) senast den 28 maj 2010.

På regeringens vägnar

Beatrice Ask

Eva Bloch

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Justitiedepartementet/PO
Justitiedepartementet/DOM